

Handläggare
Anna Odelby
Telefon: 08-50815022

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2026-05-20

Skrivelse om oro för rekrytering till högerextrema aktivklubbar bland barn och unga

Svar på skrivelse från Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz (M).

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Skrivelse inkom den 19 februari 2026 från Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz (M) vad gäller förvaltningens arbete för att motverka att barn och unga dras in i våldsbejakande och högerextrema miljöer. Förvaltningen har i tjänsteutlåtandet sammanställt underlag som svar på de fyra frågor som framgår i skrivelsen och föreslår till nämnden att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden överlämnade den 19 februari 2026 en skrivelse från Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz (M) till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen har Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz (M) frågor som rör förvaltningens arbete för att motverka att barn och unga dras in i våldbejakande och högerextrema miljöer. De önskar få svar på följande frågeställningar:

1. Hur ser stadsdelsförvaltningens aktuella lägesbild ut vad gäller förekomst av aktivklubbar eller annan högerextrem rekrytering bland barn och unga i stadsdelen, och hur sker samverkan med skola och polis?
2. Vilka konkreta förebyggande insatser bedriver stadsdelen genom socialtjänst, fritidsverksamhet och uppsökande arbete för att identifiera och nå unga i riskzon?
3. Finns det tydliga rutiner och kompetensstöd för medarbetare att agera vid signaler om radikalisering, inklusive i digitala miljöer?

4. Hur säkerställs att kommunala lokaler, träningsytor och föreningsbidrag inte utnyttjas av grupper med koppling till våldsbejakande extremism?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 maj 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens arbete för att förebygga kriminalitet och våldsbejakande extremism bland barn och unga utgår från en samlad och kunskapsbaserad lägesbild samt etablerade samverkansstrukturer mellan socialtjänst, skola, fritidsverksamhet, polis och civilsamhälle. Arbetet syftar till tidig upptäckt av risker, att stärka skyddsfaktorer samt samordnade och träffsäkra insatser på både individ- och gruppnivå. Centrala arbetssätt utgörs av bland annat SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid), sociala insatsgrupper (SIG), uppsökande fältarbete samt strukturerad informationsdelning mellan berörda aktörer. Arbetet sker i enlighet med stadens riktlinjer och samverkansöverenskommelsen med polisen.

1. Hur ser stadsdelsförvaltningens aktuella lägesbild ut vad gäller förekomst av aktivklubbar eller annan högerextrem rekrytering bland barn och unga i stadsdelen, och hur sker samverkan med skola och polis?

I stadsdelarna i söderort har det förekommit rapporter om risk för rekrytering till så kallade aktivklubbar och andra ideologiskt drivna nätverk. Förvaltningen har däremot i nuläget inga bekräftade uppgifter om detta bland barn och unga i stadsdelsområdet. Inkommande oro till socialtjänsten för enskilda barn har inte ökat.

Däremot förekommer högerextrema uttryck i det offentliga rummet. Det rör sig främst om klotter, klistermärken, affischering och skadegörelse, bland annat i Björkhagen samt i anslutning till skolmiljöer och andra offentliga platser. Den mest återkommande formen av extremistiska yttringar i stadsdelsområdet utgörs således av synliga symboler och budskap i den fysiska miljön.

Den fysiska närvaron genom klistermärken samverkar med digitala strategier vilket innebär att de behöver ses som ett integrerat system i en lägesbild. Synlighet i den fysiska miljön syftar till att markera territorium och bidra till känslan av att idéerna är mer spridda än de faktiskt är. Märkena länkar ofta till en anonymiserad eller kontrollerad digital miljö där radikaliseringsen kan ske snabbare.

Krypterade chattgrupper och spelplattformar är en arena för radikaliserings och rekrytering för just tonåringar. På dessa plattformar blandas olika extrema ideologier, som kan vara svårkategoriserade. Uppmärksamhet på exempelvis språkbruk och beteende som lyfts i skrivelsen är exempel som kan lyftas inom ramen för SSPF och leda till selektiva förebyggande åtgärder i samverkan med en skola.

Arbetet mot våldsbejakande extremism utgör en del av förvaltningens brottsförebyggande arbete och är en central del i samverkansöverenskommelsen med polisen. Förekomst av extremistiska uttryck rapporteras enligt stadens rutiner mellan berörda aktörer. Den löpande rapporteringen bidrar till att upprätthålla en aktuell lägesbild och möjliggör att åtgärder vid behov kan vidtas skyndsamt.

Förvaltningen samverkar kontinuerligt med både skola och polis genom flera etablerade samverkansformer. Samverkan sker bland annat inom ramen för SSPF, fältverksamheten samt genom löpande kontakter mellan socialtjänstens myndighetsutövande funktioner och skola och polis. Fältassistenterna har särskilda kontaktskolor där de bedriver uppsökande arbete flera dagar i veckan. Detta bidrar till ett nära samarbete med skolorna och skapar förutsättningar för att tidigt uppmärksamma oroande signaler och vid behov vidta relevanta åtgärder.

Inom ramen för arbetet med åtgärder kring unga i riskzon deltar förvaltningen, i enlighet med samverkansöverenskommelsen, regelbundet på polisens utsättningar vid lokalpolisområde Globen. Sammansättningen och forumet för dessa ungdomsutsättningar motsvarar nivån för operativt råd i BOB-strukturen (Barn och unga i organiserad brottslighet). BOB-råd på olika nivåer fokuserar på att skapa gemensamma lägesbilder, en tydlig arbetsfördelning och snabba, samordnade insatser. Den operativa nivån arbetar på individnivå.

2. Vilka konkreta förebyggande insatser bedriver stadsdelen genom socialtjänst, fritidsverksamhet och uppsökande arbete för att identifiera och nå unga i riskzon?

Socialtjänstens förebyggande arbete med barn, unga och unga vuxna som riskerar att dras in i kriminella eller våldsbejakande miljöer bygger på kunskaper om väsentliga risk- och skyddsfaktorer. *Stockholms stads strategi 2023–2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet* beskriver effektiva metoder och arbetssätt, vilket sammanfattas i förvaltningens svar. De insatser som återfinns i strategin svarar mot

riskbeteenden och normbrytande beteende och syftar till att stärka skyddsfaktorer så som meningsfull fritid, god hälsa och trygga uppväxtvillkor.

En central del i det förebyggande arbetet är de öppna och uppsökande verksamheterna, där socialtjänst, fritidsverksamhet, skola, polis och civilsamhälle samverkar för att tidigt identifiera barn och unga i behov av stöd. Arbetet omfattar både kompensatoriska insatser riktade till barn och unga samt stöd till föräldrar i syfte att stärka föräldraförmågan. Barn, unga och föräldrar lotsas vidare till såväl främjande som förebyggande stöd och insatser, både med och utan föregående behovsprövning, via exempelvis fältassistenter, SSPF eller genom kontakt med socialtjänstens mottagning.

Fältassistenter arbetar uppsökande i miljöer där unga vistas, både dag- och kvällstid, vilket möjliggör tidig kontakt och relationsskapande arbete. De deltar även i både allmänna och riktade föräldramöten i skolor och genomför gruppinsatser tillsammans med skolpersonal, exempelvis kring normer och maskulinitet. Förvaltningen erbjuder även riktade föräldrastödsinsatser på olika preventionsnivåer, individuellt eller i grupp. Exempel på sådana insatser är På rätt väg, Komet och ABC.

Inom ramen för det socialt brottsförebyggande arbetet genomförs återkommande samverkansmöten mellan aktörer som verkar i utemiljöer. Mötena syftar till att skapa en gemensam lägesbild genom att identifiera trender, mönster och aktuella händelser, vilket bidrar till mer träffsäkra och samordnade förebyggande insatser.

3. Finns det tydliga rutiner och kompetensstöd för medarbetare att agera vid signaler om radikaliserings, inklusive i digitala miljöer?

Inom Stockholms stad finns stadsövergripande riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism. Riktlinjerna är kopplade till stadens trygghetsprogram. Stadsledningskontoret samordnar arbetet tillsammans med stadens samordnarnätverk bestående av samordnare från både stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar samt bostads- och fastighetsbolag.

Inom staden finns även en tydlig stadsövergripande rutin för hantering av oro kopplad till våldsbejakande extremism. Vid oro som avser en individ under 18 år ska orosanmälan göras till socialtjänsten i enlighet med 19 kap. 1 § socialtjänstlagen. Vid oro som avser personer över 18 år kan kontakt tas med socialtjänsten, i de fall sekretess inte utgör hinder.

Vid händelser eller oro kopplade till våldsbejakande extremism ska verksamheter i staden fylla i en särskild blankett med avidentifierad information. Uppgifterna utgör underlag för stadens lokala lägesbilder, vilka ingår i de lokala handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism. Blanketten skickas till respektive samordnare för våldsbejakande extremism.

För att stärka kompetensen i organisationen erbjuds såväl webbaserade utbildningar som grundläggande och fördjupade kunskaper om våldsbejakande extremism. Inom stadsdelsområdet genomförs även en fysisk utbildning i maj, där stadens samordnare för våldsbejakande extremism samt Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) medverkar.

Det är avgörande att aktörer inom SSPF, men även föräldrar, har kunskap och verktyg för att vara aktiva på de digitala plattformar där unga vistas. Eftersom nätet kan innebära risker för ungdomar med sårbarhet för radikaliserings krävs onlinenärvaro i sociala medier och spelplattformar för ett bredare förebyggande och uppsökande arbete.

Förvaltningen bedömer att det finns behov av att fortsatt utveckla och tydliggöra rutiner samt stärka det operativa kompetensstödet till medarbetare. Bland de åtgärder som redovisas i åtgärdsplanen inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen finns ett flertal åtgärder som handlar om att utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Åtgärdsplanen biläggs tertialrapport 1.

4. Hur säkerställs att kommunala lokaler, träningsytor och föreningsbidrag inte utnyttjas av grupper med koppling till våldsbejakande extremism?

I nämndens riktlinjer för föreningsbidrag framgår att föreningar och deras verksamhet ska främja jämställdhet, delaktighet, lika rättigheter och folkhälsa samt bedrivas i enlighet med samhällets demokratiska värderingar. I samband med ansökan om föreningsbidrag genomförs en individuell prövning av varje förening. Handläggare använder en checklista och granskar ansökningar samt tillhörande handlingar för att säkerställa att föreningen uppfyller stadens krav.

Vid upplåtelse av kommunala lokaler tillämpas stadens riktlinjer för lokalupplåtelser. Av dessa framgår att lokalupplåtelse förutsätter att verksamheten uppfyller stadens demokrativillkor. Säkerställandet sker genom olika kontroller och registerslagningar i enlighet med

gällande rutiner, i syfte att varken bidrag eller lokaler tilldelas verksamheter som inte är förenliga med stadens demokratiska värdegrund.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer
Avdelningschef

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om oro för rekrytering till högerextrema aktivklubbar bland barn och unga

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2026-04-29
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2026-04-29